

(Vi mangler virkelige) Eksempler på lokal regulering af næringsstoffer i landskabet

Irene Wiborg

Videncentret for Landbrug

(Dansk Landskabsøkologisk Forening, 5. december 2013)

- Manglende implementering af projektresultater pga. generel regulering
- Eksempler - vi nåede et stykke ad vejen
- Paradigmeskifte?
- Hvad har vi lært frem til nu – og tanker om næste skridt?

Manglende implementering af projektresultater pga. generel regulering

- Projekter viser, at man med områdespecifik tilgang kan opnå bedre miljøregulering, bedre produktionsforhold, flere synergieffekter ift. natur, klimatilpasning, grøn energi, etc.
- Noget har kunnet nås inden for eksisterende rammer - men mange gode idéer er strandet ved, at den generelle regulering ikke kunne tilsidesættes
  - Eksempel: Minivådområder, effekter af godt landmandsskab, ..

Eksempler - her nåede vi et stykke ad vejen

Læring fra AGWAPLAN

– AGriculture and WAter PLAN

- Udgangspunkt - den enkelte bedrift – balanceregnskaber og bedriftsstrategi
- Integreret rådgivningssystem, hvor miljø og produktion samtænkes
- Mange løsninger på bedriftsniveauet – manglede motivation for at gennemføre!
- Oplandsbaseret tilgang - stærkt drive ift. at finde nye løsninger i samspil
- Sårbarhedskortlægning som dialogværktøj
- Forskning, myndigheder og landbrug spillede sammen om at finde løsninger – gav solide løsninger
- Nøgleord: Fælles viden som platform = Forståelse for udfordringen, engagement og ejerskab til problemstilling, vigtigt at have både bedrifts- og oplandstilgang

Aquarius

– the farmer as Water Manager

- Startede med oplandstilgang hvor landmænd, rådgivere og myndigheder sad sammen i "oplandsråd"/ men kan ikke stå alene
- Sårbarhedskortlægning koblet med en faglig gennemgang af vandkvalitet er afgørende for at få aktører på banen
- Udpegede mange mulige win/win-løsninger – men eksisterende regulering blev en undskyldning/stod i vejen for gennemførelse

- Arbejder videre ud fra ekst. erfaringer
- Betragt kvælstof som en ressource – noget der har en værdi - vi har stor interesse i at udnytte den bedst muligt til gavn for produktionen og for miljøet
- Vi arbejder sammen om løsninger og ser også på hvordan en ændret regulering kan fremme win-win-løsninger
- Med denne alliance kan vi komme det nødvendige skridt videre

- Fra generel regulering til en regulering, hvor man spiller sammen om at finde løsninger? /fra ens krav til alle til differentieret tilgang
- Skabelse af en kultur, hvor vi sammen søger at finde løsninger
- Er det muligt?

Ja, nu står det i hvert fald i finansloven...

I forlængelse af Natur- og Landbrugskommissionen er aftaleparterne enige om at arbejde aktivt for en mere målrettet miljøregulering af landbruget således, at indsatsen sker dér, hvor virkningen og omkostningseffektiviteten er størst.

En ny regulering vil samlet skulle give erhvervsøkonomiske gevinster, være baseret på et solidt fagligt grundlag og fastholde et højt niveau for miljøbeskyttelse.

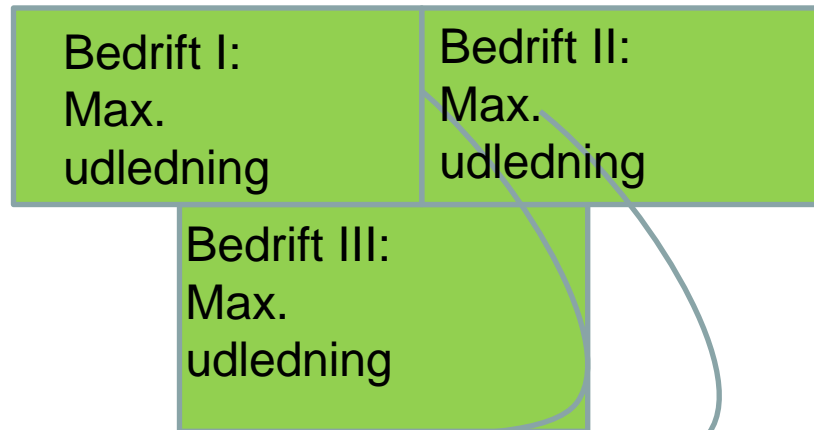
All in og/eller pilotområder?

- Vi har megen erfaring med projekter med øget målretning.
- Nu er vi klar til et næste skridt
- All in (evt. efter en model, hvor man kan vælge at blive målt på sin indsats eller alternativt vælge den generelle, men dog mere målrettede regulering), eller
- Pilotområder, som bør være områder, hvor der er et reelt alternativ til eksisterende regulering

En mulig tænkning

Oplandsløsning – fx vådområde
Bidrager til mindre krav på
bedriftsniveauet

Fjord – hvad skal der
til for at opnå den
gode tilstand?

- På bedriftsniveauet: Vigtigt, at der stilles viden til rådighed om mulige tiltag + krav til virkning, fx ved måling
- På oplandsniveauet: Vigtigt med velfungerende vandråd eller lign., hvor aktører kan gå sammen om idéer til tiltag
- Fordrer. at proces faciliteters, viden stilles til rådighed, der gives rum til at eksperimentere/innovation

- Skal tage udgangspunkt i at der skal nås god tilstand i recipienten
- Skal være forklarbar
- Skal være en udledningskvote tilknyttet den enkelte bedrift
- Skal være muligt at blive reguleret på baggrund af faktiske målinger
- Skal motivere til godt landmandsskab
- Skal være tydeligt, at hvis der gøres en ekstra indsats i oplandet bliver indsatskravet på bedriftsniveauet mindre
- Skal motivere til at finde helt nye veje til sikring af god miljøtilstand (fremme innovationskraften – fx via lokale vandråd)

- Skal motivere til at man spiller sammen og ikke mod hinanden til gavn for landbruget og til gavn for miljøet